

Välismaalaste seaduse, kõrgharidusseaduse ning õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus

§ 1. Välismaalaste seaduse muutmine

Välismaalaste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 62¹ lõiked 2–3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui välismaalasele antakse viisa lühiajaliseks Eestis töötamiseks ja välismaalane on alaealist last üksi kasvatav vanem, siis võib välismaalase alaealisele lapsele anda viisa samadel tingimustel kui nimetatud välismaalasele.

(2¹) Kui välismaalase lühiajaline töötamine on registreeritud teadus- ja arendustegevuse eesmärgil, akadeemilise töötajana või ettevõtjasiseselt üleviidud töötajana käesoleva seaduse § 106 lõike 1⁴ punkti 2 või lõike 13 alusel, võib välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, anda viisa välismaalase Eestis viibimise ajaks, arvestades viisa andmise tingimusi.

(3) Kui välismaalase lühiajaline Eestis töötamine on registreeritud ja tal on ajutiseks Eestis viibimiseks seaduslik alus, võib välismaalase alaealisele lapsele anda lühiajalise või pikaajalise viisa, kui välismaalane on alaealist last üksi kasvatav vanem.“;

2) paragrahvi 62² lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riiklikult tunnustatud põhikooli, gümnaasiumisse, kutseõppeasutusesse või kõrgkooli vastu võetud välismaalasele võib õppima asumiseks anda lühiajalise või pikaajalise viisa.

(2) Kõrgharidustaseme õppes õppimiseks võib anda viisa juhul, kui välismaalane asub õppima õppeasutusse, mis on institutsionaalselt akrediteeritud.“;

3) paragrahvi 62² lõiked 3 ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui välismaalasele, kes on vastu võetud õppeasutuse neljanda või viienda taseme kutseõppesse, rakenduskõrgharidus- või bakalaureuseõppesse, bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhinevasse õppesse või magistriõppesse, antakse viisa seoses Eestis õppima asumisega ja ta on alaealist last üksi kasvatav vanem, võib välismaalase alaealisele lapsele anda samadel tingimustel kui nimetatud välismaalasele vastavalt lühiajalise või pikaajalise viisa.

(4) Kui välismaalasele, kes on vastu võetud õppeasutuse doktoriõppesse, antakse viisa seoses Eestis õppima asumisega, võib välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, anda samadel tingimustel kui nimetatud välismaalasele vastavalt lühiajalise või pikaajalise viisa.“;

4) paragrahvi 106 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lühiajaliselt võib Eestis töötada välismaalane, kellele on käesoleva seaduse alusel antud pikaajaline viisa ning kelle töötamine on enne tööle asumist registreeritud Politsei- ja Piirivalveametis, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti.“;

5) paragrahvi 106 lõiget 1¹ täiendatakse punktidega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„3) tööandja ei ole taotluse esitamise kuupäevale vahetult eelneva 12 kuu jooksul koondanud täistööajaga töökohta, mille täitmiseks lühiajalise töötamise registreerimist taotletakse;

4) lühiajaline töötamine registreeritakse täistööajaga töötamiseks.“;

6) paragrahvi 106 lõike 1⁴ punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) teaduslik tegevus, kui välismaalasel on selleks erialane ettevalmistus või kogemus, või töötamine akadeemilise töötajana;“;

7) paragrahvi 106 lõige 1⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1⁵) Lühiajaline Eestis töötamine hooajatöötajana on lubatud kuni 183 päeva 365 järjestikuse päeva jooksul.“;

8) paragrahvi 106 lõige 1⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1⁵) Lühiajaline Eestis töötamine hooajatöötajana on lubatud kuni 270 päeva 365 järjestikuse päeva jooksul.“;

9) paragrahvi 106 täiendatakse lõigetega 1⁷ ja 1⁸ järgmises sõnastuses:

„(1⁷) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud pikaajalise viisa nõuet ei kohaldata 30-päevase perioodi jooksul alates seaduslikult Eestis viibiva välismaalase tööle asumisest.

(1⁸) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud pikaajalise viisa nõuet ja lõike 1¹ punktis 4 sätestatud täistööajaga töötamise nõuet ei kohaldata, kui tegemist on töötamisega õpetajana, akadeemilise töötajana või teadlasena Eesti õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses või teadus- ja arendusasutuses või töötamisega noorsootöötajana.“;

10) paragrahvi 107 lõike 1² punktis 3, § 115 punktis 5, § 140 lõike 2 punktis 3, § 179 lõike 4 punktis 4, § 181 lõike 1 punktis 6 ja § 187 lõike 3 punktis 4 asendatakse läbivalt sõna „õppejõuna“ sõnaga „akadeemilise töötajana“;

11) paragrahvi 107 täiendatakse lõigetega 1³ ja 1⁴ järgmises sõnastuses:

„(1³) Tööandja on kohustatud maksma käesoleva seaduse § 106 lõikes 11 sätestatud hooajatöötajale tasu, mille suurus on vähemalt võrdne Statistikaameti viimati avaldatud hooajast sõltuvate tegevuste põhitegevusala Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (EMTAK) tähtkoodi kohase Eesti aasta keskmise brutokuupalgaga, kui hooajast sõltuv töö on kehtestatud EMTAK-i tähtkoodi põhitegevusala täpsusega, või põhitegevusala vastava alamtegevusala esimese taseme EMTAK-i tähtkoodi kohase Eesti aasta keskmise brutokuupalgaga, kui hooajast sõltuv töö on kehtestatud EMTAK-i tähtkoodi põhitegevusala alamtegevusala täpsusega.

(1⁴) Hooajatöötajast lihttöölisele on tööandja kohustatud maksma tasu, mille suurus on vähemalt võrdne 80 %-ga käesoleva paragrahvi lõikes 1³ nimetatud tasust.“;

12) paragrahvi 109¹ lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „viibimiseks“ sõnadega „ja töötamiseks“;

13) paragrahvi 137 täiendatakse lõigetega 2¹ ja 2² järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui tähtajalist elamisluba taotletakse elama asumiseks välismaalasest abikaasa juurde, kellel on tähtajaline elamisluba õppimiseks, peab abikaasa olema vähemalt kaks aastat Eestis elamisloa alusel elanud.

(2²) Käesoleva paragrahvi lõiget 2¹ ei kohaldata välismaalasele, kelle välismaalasest abikaasale on antud tähtajaline elamisluba õppimiseks doktoriõppes.“;

14) seadust täiendatakse §-ga 147¹ järgmises sõnastuses:

„§ 147¹. Abikaasa juurde elama asumiseks antud tähtajalise elamisloa kehtivuse lõppemine

Kui välismaalasel on tähtajaline elamisluba elama asumiseks abikaasa juurde seoses sellega, et tema abikaasal on tähtajaline elamisluba õppimiseks, ja abikaasa on õppekava jätnud õppimiseks antava elamisloa omamiseks nõutavas ulatuses täitmata või katkestanud õppimise, lõpeb välismaalase tähtajalise elamisloa kehtivus 30 päeva pärast seda, kui abikaasa on jätnud õppekava nõutavas ulatuses täitmata või õpingud katkestanud.“;

15) seadust täiendatakse §-ga 155² järgmises sõnastuses:

„§ 155². Lähedase sugulase juurde elama asumiseks antud tähtajalise elamisloa kehtivuse lõppemine

Kui välismaalasel on tähtajaline elamisluba elama asumiseks lähedase sugulase juurde seoses sellega, et tema lähedasel sugulasel on tähtajaline elamisluba õppimiseks, ja lähedane sugulane on õppekava jätnud õppimiseks antava elamisloa omamiseks nõutavas ulatuses täitmata või katkestanud õppimise, lõpeb välismaalase tähtajalise elamisloa kehtivus 30 päeva pärast seda, kui abikaasa on jätnud õppekava nõutavas ulatuses täitmata või õpingud katkestanud.“;

16) paragrahvi 162 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Tähtajalise elamisloa kõrgharidustaseme õppes õppimiseks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õppeasutuses võib anda, kui õppekava läbitakse täiskoormusega kõrgharidusseaduse § 14 tähenduses ja õppeasutus on institutsionaalselt akrediteeritud.“;

17) paragrahvi 173 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Õppimiseks antud tähtajaline elamisluba tunnistatakse kehtetuks, kui välismaalane on jätnud olulisel määral täitmata käesolevast või muust seadusest tuleneva kohustuse.“;

18) seadust täiendatakse §-ga 173¹ järgmises sõnastuses:

„§ 173¹. Õppimiseks antud tähtajalise elamisloa kehtivuse lõppemine

Kui välismaalasel on tähtajaline elamisluba õppimiseks ja ta on õppekava jätnud õppimiseks antava elamisloa omamiseks nõutavas ulatuses täitmata või katkestanud õppimise, lõpeb tema tähtajalise elamisloa kehtivus 30 päeva pärast seda, kui ta on jätnud õppekava nõutavas ulatuses täitmata või õpingud katkestanud.“;

19) seadust täiendatakse §-ga 178¹ järgmises sõnastuses:

„§ 178¹. Töötajale esitatav nõue

(1) Tähtajaline elamisluba töötamiseks antakse täistööajaga töötamiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud täistööajaga töötamise nõuet ei kohaldata, kui tegemist on töötamisega õpetajana, akadeemilise töötajana või teadlasena Eesti õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses või teadus- ja arendusasutuses või töötamisega noorsootöötajana.“;

20) paragrahvi 210¹ lõiget 3 täiendatakse pärast sõnu „tingimusel et“ sõnadega „välismaalane on omandanud kõrghariduse Eestis doktoriõppes või“;

21) paragrahvi 210² lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud nõutava Eestis elamise aja hulka ei arvestata õppimiseks antud tähtajalise elamisloa alusel Eestis viibitud aega.“.

§ 2. Kõrgharidusseaduse muutmise

Kõrgharidusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 16 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Õppekulude hüvitamist ehk tasu kogu õppekava ulatuses nõutakse üliõpilaselt, kes:

1) on välismaalane, välja arvatud Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi, Šveitsi Konföderatsiooni või Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni liikmesriigi kodanik,

2) õpib kõrgharidustaseme esimese või teise astme õppes, välja arvatud juhul, kui õppekava õppekeel on eesti keel ja

3) omab seaduslikku alust ajutiseks Eestis viibimiseks õppimise eesmärgil või on saanud tähtajalise elamisloa õppimiseks.“;

2) seadust täiendatakse §-ga 50¹ järgmises sõnastuses:

„§ 50¹. Õppekulude hüvitamise erisuse kohaldamine

Käesoleva seaduse § 16 lõikes 6¹ sätestatud õppekulude hüvitamise kohustust ei kohaldata isikute suhtes, kes on kõrgharidusõppesse vastu võetud enne 2021/2022. õppeaastat.“.

§ 3. Õppetootuste ja õppelaenu seaduse muutmise

Õppetootuste ja õppelaenu seaduse § 5 lõike 2¹ punkti 1 täiendatakse pärast sõnu „või tähtajalise elamisloa“ sõnadega „, välja arvatud õppimiseks antud tähtajalise elamisloa,“.

§ 4. Seaduse jõustumise

(1) Käesoleva seaduse § 3 jõustub 2021. aasta 1. veebruaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punkt 8 jõustub 2022. aasta 1. mail.

Henn PÕLLUAAS
Riigikogu esimees
Tallinn, „...“2020. a

Algatab Vabariigi Valitsus
Tallinn, „...“2020. a